

ಮತ್ತರ: ಸುಖದ ಶತ್ರು

ಚಿಂತೆಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮನುಷ್ಯನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣ ಮತ್ತರ. ಇದು ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟ ಸ್ವಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

■ ರಜನಿ ತಲವಾಟ

ಸಮಾಜದ ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಿ ಸುಖವನ್ನರಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಮತ್ತರದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚಿಂತೆಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮನುಷ್ಯನ ದುಃಖದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣ ಮತ್ತರ ಎಂದು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇದು ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟ ಸ್ವಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತರ ಇರುವುದು ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಬೇರೊಂದು ಮಗುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಕ್ಷಪಾತ ತೋರಿಸಿದರೂ ಮಕ್ಕಳು ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರರು. ಹೆತ್ತವರು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿ ಮತ್ತರ

ಮತ್ತರ ದೊಡ್ಡವರಲ್ಲಂತೂ ಕೇಳುವುದೇ ಬೇಡ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಕ್ಕಳಷ್ಟು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುವುದು ಕಡಿಮೆ ಅಷ್ಟೆ. ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿ ಮತ್ತರ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನವ ನವ ಫ್ಯಾಷನ್‌ನ ಉಡುಪು ತೊಟ್ಟು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಉಳಿದ ಹೆಂಗಸರು ನೋಡುವ ರೀತಿ ನೋಡಿ! ಅವಳೆಡೆಗೆ ಮತ್ತರ ಕಾರುವ ಕೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೀಳು ವಿಚಾರವನ್ನು ಊಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅವರ ಮುಖದ ಚಹರೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

ಗಂಡಸರಲ್ಲೂ

ಇದು ಗಂಡಸರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಹೆಂಗಸರು ಎಲ್ಲಾ ಹೆಂಗಸರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡಸರು ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿನಿಂದ ನೋಡುವುದು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಮನುಷ್ಯನ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಾತ್ಸರ್ಯ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಕಾರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಮತ್ತರದಿಂದ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕೆಡುಕು ಮಾಡಲು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮಾತ್ಸರ್ಯದಿಂದ ಕುದಿಯುತ್ತಾ ತಾನೇ ದುಃಖಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಸಂತೋಷಪಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ನೋವು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಮತ್ತರದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಆರಿಸುವ ನೀರೂ ಇದೆ. ಅದು ಹೊಗಳುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಯಾರಿಗೆ ತನ್ನ ಸುಖವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿದೆಯೋ. ಅವನು ಮಿಕ್ಕವರನ್ನು ಹೊಗಳುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಮತ್ತರ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಮತ್ತರದ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಇತರರ ಭಾಗ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವ ಏನೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಅನುಭವ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭೋಗಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಅದು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನುಭವದಷ್ಟು ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಚನೆ

ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಹುಚ್ಚುತನ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನನಗೆ ನನ್ನ ವಿಚಿತ್ರ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನೂ ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನೀವು ಮತ್ತರದಿಂದ ದೂರವಾಗಲು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸುಖಗಳನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿ, ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ, ನೀವು ಯಾರ್ಯಾರು ನಿಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಗಳೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೀರೋ (ಪ್ರಾಯಶಃ ತಪ್ಪಾಗಿ) ಅವರೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಅತಿಯಾದ ವಿನಯಕ್ಕೂ, ಮತ್ತರಕ್ಕೂ ತುಂಬಾ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳು ಸಣ್ಣವು, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವುದು ಅಂದರೆ ಅದೇ ವಿನಯ. ಅರ್ಥಾತ್ ವಿನಯ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಅತಿಯಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಬಹಳ ವಿನಯ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಇತರರು ತುಂಬಾ ಧೈರ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೂಡ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಇರುವವರು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಮೀರಿಸುವವರೆಂದೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತರ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದು ಸಂಭವ. ಅವರು ದುಃಖಿಗಳೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ದುರುದ್ದೇಶಗಳು ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ತಾನೊಬ್ಬ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಸೂಯೆಗೂ ಸಂಬಂಧ

ಅಸೂಯೆಗೂ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೂ ಅತಿ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮಿಂದ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಅವರನ್ನು ಮತ್ತರದಿಂದ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಕೆಳವರ್ಗದವರು ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಮತ್ತರದಿಂದ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ

ಸಿರಿವಂತರು ಬಡವರೇನು ವಿಭಜನೆಯನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಭಿಕ್ಷುಕ ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶನನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ್ತರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಿಕ್ಷೆ ಗಳಿಸಿದವರನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮತ್ತರ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಆಗುಹೋಗುಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಬಡವರು ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ನೋಡಿ ಅಸೂಯೆಪಡುತ್ತಾರೆ. ಬಡ ದೇಶಗಳು ಸಂಪತ್ತುಳ್ಳ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ್ತರಿಸುತ್ತವೆ; ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸನ್ನು ನೋಡಿ, ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ್ತರ; ದೇಶ ದೇಶಗಳು ನಡುವೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದೂ ಒಂದು ಮತ್ತರವೇ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಅದೃಷ್ಟವಂತರ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ದುರದೃಷ್ಟರ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತರದಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾದೀತೆಂಬುದು ವ್ಯರ್ಥ.

ಈಗಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಆದರ್ಶವಾದಿಗಳು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಶಕ್ತಿಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

